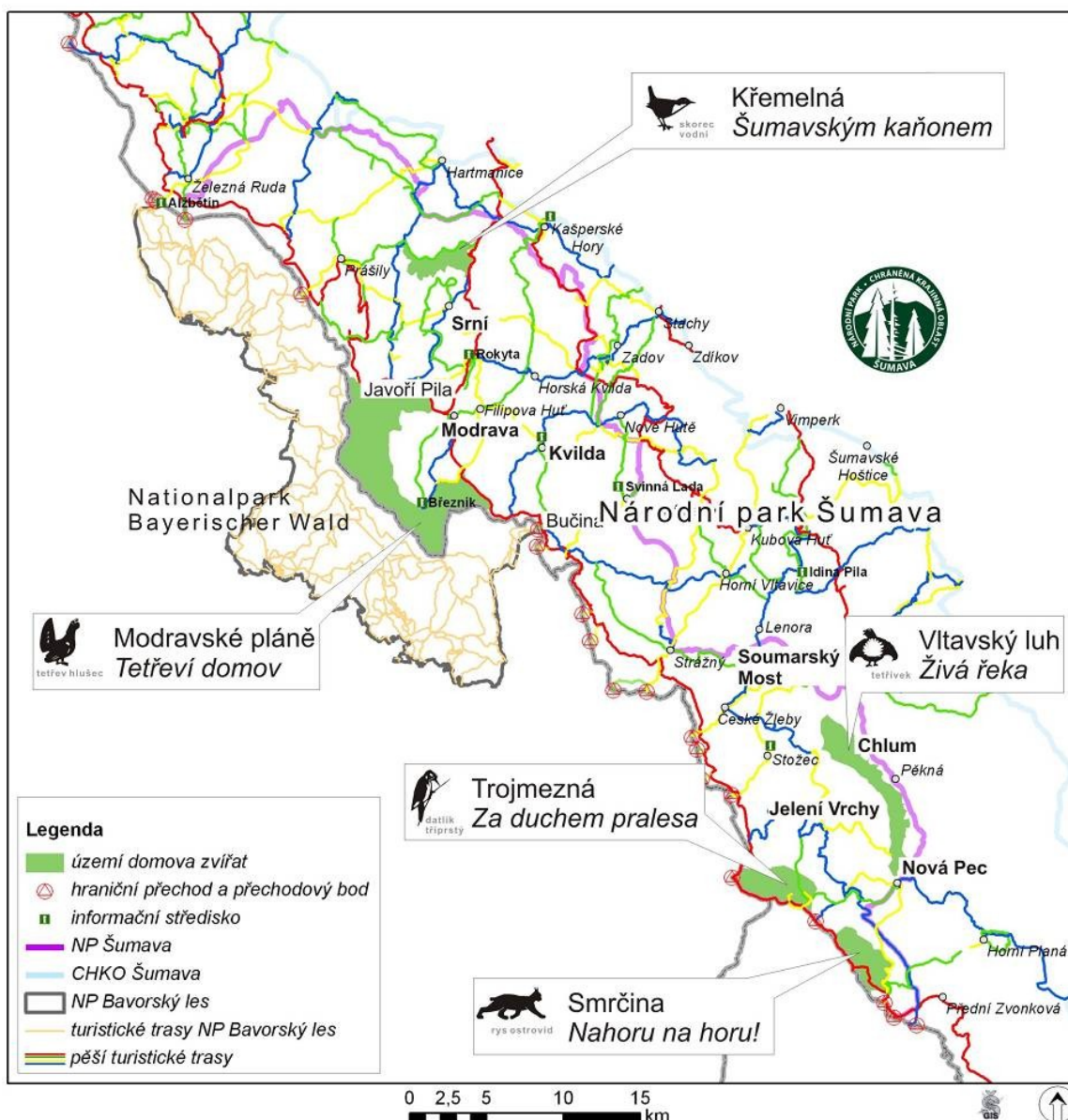

Projekt poznávacích doprovodů pro veřejnost, které směřují do jinak nepřístupných částí národního parku byl zahájen v roce 2008 a v roce 2010 proběhla již jeho 3. sezóna. Cílem výprav za „divočinou“ jsou vybrané I. zóny NP s navazujícím „územím s omezeným vstupem“ (bývalá „klidová území“) vymezené podle § 64 zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Jedná se o nejrozsáhlejší území pro nerušený vývoj ekosystému a především pro život zde se vyskytujících velkých savců (jelen, rys, aj.) a ptáků (tetřev, tetřivek, aj.) v rámci Národního parku Šumava (potažmo celé České republiky).

Tento projekt Správy NP zajišťují místní průvodci Šumavou, kteří jsou pro tento účel speciálně vyškoleni teoreticky i v terénu a ti se sdružují ve spolku šumavských průvodců s názvem „Šumavská krajina bez hranic“.

1) Území divočiny v NP Šumava

- 1) Křemelná
- 2) Vltavský luh
- 3) Trojmezná
- 4) Smrčina
- 5) Modravské pláně

2) Podmínky vstupu – podle oblastí a jednotlivých tras

Celkem bylo navrženo 7 tras do výše uvedených 5 oblastí. Každým rokem jsou trasy podle dosavadních zkušeností upravovány tak, aby nedocházelo k jakémukoliv zjevnému narušení dotčeného ekosystému a života v něm a aby byly dostatečně atraktivní pro registrované návštěvníky.

Popis k jednotlivým trasám – mapový zákres tras není uveřejňován z důvodu přísné ochrany přírody v těchto částech NP, kam je veřejnosti běžně vstup zakázán.

I. Křemelná (K)

- trasa: Srní – plavební kanál – skluz kanálu – kaňon Křemelné – Beránky – Sedlo – Srní
- období: 1.6. – 31.10. (po celé hlavní vegetační období)
- denní doba: cca 9 – 19 hod
- frekvence: 1 vycházka za 2 týdny
- poplatek za průvodce: 300 Kč/os.
- **návštěvnost 2010: 11 vycházek, 121 návštěvníků**

II. Vltavský luh (VL)

- 2 trasy:
  1. Soumarský Most – Vltavský luh– přechod Teplé Vltavy pod Dobrou – Soumarské rašeliniště – Soumarský Most
  2. Chlum – bývalá pískovna – bývalý Chlumský most – Teplá Vltava – Chlumské rašeliniště – Vltava – Chlum
- období: od 1.6. do 31.10. (po celé hlavní vegetační období)
- období: od 1.7. do 31.10. (z důvodu výskytu tetřívka obecného posunuto až od 1.7.)
- denní doba: cca 9 – 19 hod
- frekvence: 1x za 2 týdny na každou trasu
- poplatek za průvodce: 180 Kč/os.
- **návštěvnost 2010: 11 + 9 vycházek, 220 návštěvníků**

III. Trojmezna (T)

- trasa: Jelení Vrchy – dolní portál Schwarzenberského kanálu – Hučina – V pařezí – Plešné jezero – Kamenné moře – Koňský vrch – Schwarzenberský kanál Rosenauerova kaplička – Jelení Vrchy
- období: od 15.7. do 31.10. (z důvodu výskytu tetřeva hlušce až od 15.7.)
- denní doba: cca 9 – 19 hod
- frekvence: 1x za 2 týdny
- poplatek za průvodce: 175 Kč/os.
- **návštěvnost 2010: 8 vycházek, 120 návštěvníků**

IV. Smrčina (S)

- trasa: Nová Pec – Chornice – Hraničník – Smrčina – Saitzova cesta – Klápa – Nová Pec
- období: od 15.7. do 31.10. (z důvodu výskytu tetřeva hlušce až od 15.7.)
- denní doba: cca 9 – 19 hod
- frekvence: 1x za 2 týdny
- poplatek za průvodce: 170 Kč/os.
- **návštěvnost 2010: 8 vycházek, 120 návštěvníků**

V. Modravské pláně

- 2 trasy:

1. trasa: Modrava – Modravský potok – Ptačí nádrž – Malá Mokrůvka – Březník – Modrava
- poplatek za průvodce: 350 Kč/os.
2. trasa: Javoří Pila (možnost příjezdu na kole z Modravy, možnost parkování u Javoří Pily)– Javoří slat' – Rokytecká slat' – Rokytky – Roklanský potok – Javoří Pila
- období: od 15.7. do 30.9. (z důvodu výskytu tetřeva hlušce až od 15.7. (chození s tetřevími kuřaty) a ukončení sezóny na konci září z důvodů zahájení klidového období tetřevů připravujících se na krutou zimu – sbírání potravy)
  - denní doba: cca 9 – 19 hod
  - frekvence: 1x za 2 týdny
  - poplatek za průvodce: 380 Kč/os.
  - **návštěvnost 2010: 11 vycházek, 88 návštěvníků**

3) Termínový kalendář v roce 2010

Datum	Trasa	Datum	Trasa	Datum	Trasa	Datum	Trasa	Datum	Trasa
Ú 1.6.		Č 1.7.		N 1.8.	K	S 1.9.		P 1.10.	
S 2.6.		P 2.7.		P 2.8.	MP1	Č 2.9.		S 2.10.	VL1
Č 3.6.		S 3.7.	VL2	Ú 3.8.	T	P 3.9.		N 3.10.	S
P 4.6.		N 4.7.	K	S 4.8.		S 4.9.	VL1	P 4.10.	
S 5.6.		P 5.7.		Č 5.8.		N 5.9.	S	Ú 5.10.	
N 6.6.	K	Ú 6.7.		P 6.8.		P 6.9.	MP2	S 6.10.	
P 7.6.		S 7.7.		S 7.8.	VL1	Ú 7.9.		Č 7.10.	
Ú 8.6.		Č 8.7.		N 8.8.	S	S 8.9.		P 8.10.	
S 9.6.		P 9.7.		P 9.8.	MP2	Č 9.9.		S 9.10.	VL2
Č 10.6.		S 10.7.	VL1	Ú 10.8.		P 10.9.		N 10.10.	K
P 11.6.		N 11.7.		S 11.8.		S 11.9.	VL2	P 11.10.	
S 12.6.	VL1	P 12.7.		Č 12.8.		N 12.9.	K	Ú 12.10.	T
N 13.6.		Ú 13.7.		P 13.8.		P 13.9.	MP1	S 13.10.	
P 14.6.		S 14.7.		S 14.8.	VL2	Ú 14.9.	T	Č 14.10.	
Ú 15.6.		Č 15.7.		N 15.8.	K	S 15.9.		P 15.10.	
S 16.6.		P 16.7.		P 16.8.	MP1	Č 16.9.		S 16.10.	VL1
Č 17.6.		S 17.7.	VL2	Ú 17.8.	T	P 17.9.		N 17.10.	S
P 18.6.		N 18.7.	K	S 18.8.		S 18.9.	VL1	P 18.10.	
S 19.6.		P 19.7.	MP1	Č 19.8.		N 19.9.	S	Ú 19.10.	
N 20.6.	K	Ú 20.7.	T	P 20.8.		P 20.9.	MP2	S 20.10.	
P 21.6.		S 21.7.		S 21.8.	VL1	Ú 21.9.		Č 21.10.	
Ú 22.6.		Č 22.7.		N 22.8.	S	S 22.9.		P 22.10.	
S 23.6.		P 23.7.		P 23.8.	MP2	Č 23.9.		S 23.10.	VL2
Č 24.6.		S 24.7.	VL1	Ú 24.8.		P 24.9.		N 24.10.	K
P 25.6.		N 25.7.	S	S 25.8.		S 25.9.	VL2	P 25.10.	
S 26.6.	VL1	P 26.7.	MP2	Č 26.8.		N 26.9.	K	Ú 26.10.	T
N 27.6.		Ú 27.7.		P 27.8.		P 27.9.	MP1	S 27.10.	
P 28.6.		S 28.7.		S 28.8.	VL2	Ú 28.9.	T	Č 28.10.	
Ú 29.6.		Č 29.7.		N 29.8.	K	S 29.9.		P 29.10.	
S 30.6.		P 30.7.		P 30.8.	MP1	Č 30.9.		S 30.10.	VL1
		S 31.7.	VL2	Ú 31.8.	T			N 31.10.	S

Zkratky tras:

- K = Křemelná
- VL1 = Vltavský luh – trasa 1
- VL2 = Vltavský luh – trasa 2
- T = Trojmezna
- S = Smrčina
- MP1 = Modravské pláně – trasa 1
- MP2 = Modravské pláně – trasa 2

4) Průvodci divočinou

Průvodci divočinou absolvovali školení Správy NP za podpory Akademie věd ČR pro Průvodce krajinou a přírodou Šumavy v letech 2006-2010. Před samotnými výpravami s návštěvníky, absolvují „svoji“ trasu 1-3krát v doprovodu odborníků Správy NP na ekologii lesa, botaniku, zoologii, hydrologii a jiné tématicky nosné informace. Samotní průvodci si dalším samostudiem veřejně dostupných informačních zdrojů i dokumentů zapůjčených od Správy NP rozšiřují své odborné znalosti. Zdá se výhodou, že tyto průvodci nejsou vystudovaní odborníci v přírodovědě, protože pak lépe a srozumitelněji dokáží návštěvníkům vysvětlit procesy fungující v přírodě, protože i oni to museli pochopit jako laici v oboru. V roce 2009 založili šumavští průvodci občanské sdružení, se kterým má Správa NPŠ uzavřenou smlouvu o spolupráci při zajištění vycházek do divočiny.

Identifikace o.s.:

Šumavská krajina bez hranic, občanské sdružení

se sídlem: Javorník 83, 384 73 Vacov

IČO: 26557959

předsedkyně: Janou Procházkovou

bankovní spojení: KB Praha 1, č.ú. 43-482 864 0217/0100

Přehled jednotlivých průvodců divočinou

Celkem provádí doprovody za šumavskou divočinou 9 místních průvodců, kteří jsou členové sdružení šumavských průvodců. (www.pruvodci-sumavou.cz)

	Průvodce	Kontakt	Oblast/i doprovodů
1.	František Hálek	Sušice, tel.: 773 997 101 trepol.cz.halek@centrum.cz	Křemelná
2.	Dalibor Hirič	Klatovy, tel.: 604 515 659 hircsro@quick.cz	Křemelná Modravské pláně
3.	Jiří Franc	Klatovy, tel.: 602 286 511 info@ahoj-boehmen.de	Křemelná Modravské pláně
4.	Dagmar Hlavínová	Nová Pec, tel.: 723 330 106 hlavinovaD@seznam.cz	Vltavský luh Trojmezna Smrčina
5.	Helena Jandová	Volary, tel. 720528542 helena.jandova@seznam.cz	Vltavský luh Trojmezna
6.	Soňa Kabelová	Vodňany, tel.: 607 934 548 SonaKabelova@seznam.cz	Vltavský luh Trojmezna Smrčina
7.	Jaroslav Neužil	Prachatice, tel.: 602 425 129 ckneužil@seznam.cz	Vltavský luh Křemelná
8.	Jana Procházková	Javorník, tel.: 602 122 487 bosice@auditservis.cz	Modravské pláně
9.	Vladana Vasková	Špičák, tel.: 728 368 602 vaskovka1@seznam.cz	Křemelná

5) Registrační systém a propagace „divokých“ výprav

Elektronický registrační systém je založen na vyplnění osobních dat uživatelem a jejich odeslání k elektronickému zpracování. Systém odešle automaticky zprávu o přijaté předběžné registraci, kterou uživatel musí následně potvrdit v příchozím emailu a teprve tím je závazně registrován.

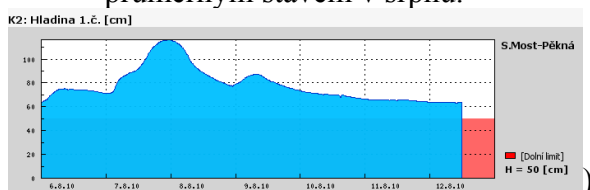
Další možnou formou registrace zůstala telefonická registrace na uvedené registrační místo – informační středisko Stožec, kde obsluha provede registraci do veřejného registračního systému v zastoupení volají osoby.

Projekt je před svým začátkem medializován v tiskových médiích a rovněž v rozhlase a to především tiskovým mluvčím Správy. Všechny termíny, vč. podmínek byly pro veřejnost zveřejněny 27. května 2010. Všechny termíny byly rezervovány a obsazeny během 2 dnů a přitom byly vybrané atraktivní oblasti (Křemelná, Modravské pláně) obsazeny během 30 minut od zveřejnění na internetu. Možnost pro další zájemce zůstala pouze v případě odhlášení rezervovaných. Poptávka stále převyšuje nabídku.

Projekt byl dále propagován v časopisu Šumava, novinách Šumava Plus, v časopisu Bedrník a po převzetí tiskových zpráv o projektu vydaných Správou NP v celé řadě regionálních i celostátních deníků.

6) Účastníci doprovodů

- Projekt zahrnoval celkem 58 vycházek do divočiny s celkovou kapacitou pro 669 návštěvníků.
- Přihlášení účastníci obsadili všechny termíny na 100%.
- Pořádáno bylo celkem 57 doprovodů z celkového počtu 58. (Výprava do Vltavského luhu musela být dne 7.8. zrušena z důvodu vyhlášeného stavu ohrožení v blízkosti vodních toků vzhledem k vydatným srážkám.
  - o Stav vody na Soumarském mostě přesáhl 120 cm a byl tedy 70 cm nad průměrným stavem v srpnu.

Profil průměrného (!) návštěvníka divočiny (podle šetření samotných průvodců)

Je mu 28 až 32 let. Na 50 % je to žena. Je fyzicky zdatný, zajímá se o životní prostředí, ale i o novinky v oblasti trávení volného času – adrenalinové aktivity nevyjímaje. Na Šumavě už byl, ale pravidelně sem nejezdí (*nebo aspoň nejezdil!*). Zcela opačně je zaměřen profesně – zabývá se počítačovými systémy nebo alespoň k práci potřebuje internet. Je to vysokoškolák a zastává nějakou vedoucí nebo manažerskou funkci. A odkud za „šumavskou divočinou“ přijel? Většinou bydlí v Praze nebo jiném velkém městě (anebo v jeho blízkém satelitu).

10) Závěry

V roce 2010 nebyly nabízeny 2denní doprovody do šumavské divočiny, které sklidily úspěch u veřejnosti již v roce 2009. Tento výpadek byl nakonec nahrazen dvojjazyčnými exkurzemi Správy NP Bavorský les, které se konaly u příležitosti výročí 40 let NP Bayerischer Wald a to pod názvem „40 hodin ve 40tileté divočině“, kterých se zúčastnili ze 3/4 Češi.

Trvalý zájem o vycházky do divočiny dokazuje 100% obsazenost všech vypsanych termínů a jejich celkově velmi rychlá obsazenost.

Doporučení pro Správu NP a průvodce:

- Pokračovat v projektu i v roce 2011.
- Zvážit možnost rozšíření počtu vycházek – více tras, jiná frekvence vycházek.
- Zvážit možnost rozšíření cílových oblastí a tím i počtu tras.
- Vytvoření informačního materiálů o výpravách do zvláště chráněných částí NP.
- Další zvyšování odborné kvalifikace průvodců, cílené získávání odborných podkladů, informací, materiálů, apod. o prezentovaném území NP.

- Další nabídky průvodcovských služeb ze strany sdružení průvodců.
- Další využití pozitivně vnímané značky „Průvodci divočinou“.
- Oboustranná propagace aktivit Správy NP Šumava a průvodců Šumavou.

Zpracoval: Mgr. Josef Štemberk, Vimperk 28. 12. 2010
kontakt: tel. 731 530 287, josef.stemberk@npsumava.cz